

Поліщук Т.П.
директор
Бердичівського професійного аграрного ліцею

РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ПТНЗ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

В сучасних ринкових умовах змінюється роль професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ), розвиваються навчально-виховні функції, що потребує від педагогічних працівників підвищення відповідальності за якісне виконання державного замовлення на підготовку фахівців з робітничих професій.

Важливу роль в цьому процесі відіграє організаційна культура педагогічного колективу як специфічна система зв'язків, відношень, взаємодії педагогічних працівників. Вона включає особливості свідомості, методи поведінки, діяльність, яка ґрунтується на професійних та етичних цінностях і нормах.

Розвинена організаційна культура сприяє створенню в педагогічному колективі відповідного психологічного клімату, що забезпечує високу та якісну продуктивність праці педагогічних працівників, підвищення позитивного іміджу навчального закладу. Організаційна культура впливає на всі процеси в роботі педагогічного колективу та ПТНЗ в цілому, а також чинники, що їх супроводжують (від педагогічного етикету до якості підготовки майбутніх робітників-аграріїв). Не зважаючи на те, що всі основні процеси уніфіковані, організаційна культура є індивідуальною, вона наділена лише їй притаманними унікальними характеристиками.

В умовах підвищеної уваги до якості професійно-технічної освіти, росту потреб ринку праці, рівня підготовки кваліфікованих робітників, значення і роль організаційної культури стрімко зростає.

Трансформаційні процеси, які відбуваються нині в Україні, вимагають нових підходів до управління ПТНЗ з метою забезпечення його високої ефективності та конкурентоздатності. Один із таких підходів полягає у врахуванні керівником особливостей організаційної культури навчального закладу та визначенні основних засад її розвитку. У зв'язку зі специфікою керівництва

педагогічним колективом в умовах розширення функцій управління та несприйняття силового керування актуалізується перехід до так званого непрямого, м'якого управління, яке можна опосередковано здійснювати через основні чинники формування організаційної культури навчального закладу та організаційної культури її керівника.

Тема організаційної культури почала активно обговорюватися з 60-70-х років ХХ століття. Проблеми організаційної культури в даний час активно розробляються в таких науках, як економіка, соціологія, соціальне управління, соціальна психологія, філософія, менеджмент. Вітчизняні дослідники організаційної культури також приділяють значну увагу її вивченню. Окремі аспекти організаційної культури, зокрема в бізнесових та освітніх організаціях, вивчалися українськими науковцями (Л. Карамушка, В. Лозниця, Л. Орбан-Лембрик, Ю. Палеха, І. Савка, Г. Тимошко та ін.). Збільшення кількості робіт, присвячених проблемам розвитку організаційної культури свідчить про пильну увагу вчених до даного питання.

Проте, не дивлячись на наявність певних успіхів у вирішенні теоретичних та практичних аспектів проблеми, ми відзначаємо недостатньо вивчене питання розвитку організаційної культури педагогічного колективу та керівника професійно-технічного навчального закладу аграрного профілю в педагогічній теорії і практиці. Розвиток організаційної культури стосовно педагогів та інших працівників ПТНЗ аграрного профілю, причетних до навчально-виховного процесу, має стати предметом окремого дослідження. Гіпотеза такого дослідження мала б ґрунтуватися на тому, що розвиток організаційної культури педагогічного колективу ПТНЗ аграрного профілю буде ефективним, якщо:

- організаційна культура розглядатиметься як один з пріоритетних напрямів життєдіяльності педагогічного колективу;
- організаційна культура і лідерство у навчальному закладі взаємопов'язані;
- стан розвитку організаційної культури сучасного навчального закладу залежить від рівня розвитку організаційної культури керівника.